

## Zatrudnianie obywateli Ukrainy

Zatrudnianie obywateli Ukrainy jeszcze nigdy nie było tak proste. Wszyscy **legalnie przebywający obywatele Ukrainy mogą być zatrudniani** w oparciu o powiadomienie powiatowego urzędu pracy w formie elektronicznej. W świetle bowiem tzw. specustawy (ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

- 1) jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy, tzn. gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio (według zapowiedzi, wymóg bezpośredniości ma niedługo zniknąć z ustawy, co będzie dopuszczało również tych, którzy przybyli np. przez Słowację) z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dodatkowo konieczna jest deklaracja zamiaru pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunkiem legalności pracy jest **powiadomienie w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy** powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego pracę. Powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego - [praca.gov.pl](https://praca.gov.pl). System ten jest już aktywny. Złożenie wniosku do wybranego urzędu wymaga podpisania go kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Najbardziej istotne jest jednak to, że powiadomienia można **dokonać po podjęciu pracy**. To istotna nowość w polskich przepisach, wcześniejsze procedury zakładały uzyskiwanie dokumentów legalizacyjnych zatrudnienie przed zatrudnieniem, co zauważalnie wydłużało proces zatrudnienia.

W powiadomieniu podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy przekazuje:

- 1) informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy (pracodawcy, zleceniodawcy);
- 2) dane osobowe obywatela Ukrainy;
- 3) rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy;
- 4) stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy;
- 5) miejsce wykonywanej pracy.

Trzeba przy tym dodatkowo pamiętać, że złożenie powiadomienia nie jest wystarczające dla podjęcia zatrudnienia na terytorium RP. Konieczny jest również **legalny pobyt cudzoziemca** (legalne przebywanie na terytorium RP). Za legalny pobyt umożliwiający wykonywanie pracy uznaje np. się pobyt na podstawie wizy, zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały czy wreszcie w ramach ruchu bezwizowego. Odnosząc się do obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa wyjaśnić należy, że ich pobyt uznaje się za legalny **w okresie 18 miesięcy** licząc od dnia 24 lutego 2022 r., o ile zadeklarują zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W dalszej kolejności, obywatele Ukrainy będą uprawnieni do złożenia wniosku o pobyt czasowy. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy należy złożyć nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.

Co zatem powyższe oznacza dla polskich przedsiębiorców? Nowe przepisy przewidują kolejne znaczne ułatwienia w zakresie zatrudniania cudzoziemców. Jak się wydaje, powiadomienie, w przypadku obywateli Ukrainy, zastąpi wykonywanie pracy przez cudzoziemca na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (określanego jako procedura uproszczona albo "procedura oświadczeniowa") i będzie stanowiło podstawowy sposób zatrudniania cudzoziemców, w szczególności w początkowej fazie współpracy.